

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Ταχ. Δ/ση: Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κώδικας: 115 28, Ιλίσια
Πληροφορίες: Π. Κρεντήρη
Τηλέφωνο: 213 1512 292
E-mail: p.krentiri@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΕΝ
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην 534/227.10.2022 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων «Αγανακτισμένοι οι ορεσίβιοι κάτοικοι, εξαιτίας της φετινής εφαρμοζόμενης πολιτικής αναφορικά με την καυσοξύλευση»

- Σχετ. :**
1. Το αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/116834/3791/08.11.2022 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών
 2. Η αριθμ. 151364/675/21-02-2017 Υπουργική Απόφαση «Διάθεση καυσόξυλων για κάλυψη ατομικών αναγκών των κατοίκων» (821 Β'), όπως τροποποιήθηκε με την 161972/2548/11-10-2017 (3665 Β').
 3. Το με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/98218/3239/27-9-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών «Κάλυψη των ατομικών αναγκών και έκδοση Δασικών Αστυνομικών Διατάξεων» (ΑΔΑ: Ψ4ΓΣ4653Π8-8ΟΙ).
 4. Το 179393/3128/18-12-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών «Ατομικές ανάγκες των κατοίκων σε καυσόξυλα» (ΑΔΑ: Β4ΜΕ0-ΤΧ6).
 5. Το με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/114524/3689/2-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών σε απάντηση στην 7716/28-09-2022 Ερώτηση στην Βουλή των Ελλήνων.
 6. Το ν.δ. 86/69 «Δασικός Κώδιξ» (7 Α).
 7. Το π.δ. 126/86 «Διαδικασία παραχώρησης της εκμετάλλευσης, συντήρησης και βελτίωσης των δασών που ανήκουν στο Δημόσιο και στα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα στους δασικούς συνεταιρισμούς, όπως ισχύει (44 Α).
 - 8) Το αρ. πρωτ. 99185/3454/25.10.2022 έγγραφό μας που αφορά απάντησή μας σε παρόμοια Ερώτηση Βουλής.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης της Βουλής των Ελλήνων, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα, τα οποία αφορούν θέματα αρμοδιότητας της Υπηρεσίας μας συνολικά:

Γενικά για την διάθεση καυσοξύλων σε μόνιμους κατοίκους ορεινών περιοχών για την κάλυψη των ατομικών τους αναγκών, ισχύουν τα αναφερόμενα στο (5) σχετικό έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών. Τονίζουμε ιδιαίτερα τα παρακάτω για τα δάση με εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες και τις Δασικές Αστυνομικές Διατάξεις που εκδίδουν οι αρμόδιες περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες (ΔΑΔ):

Α. Για τα δάση για τα οποία υπάρχουν εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες (κατ' εφαρμογή των άρθρων 62 έως 65 άρθρο του Δασικού Κώδικα, 6 σχετικό) συντάσσονται ετησίως προγράμματα εκμετάλλευσης (κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 117 του Δασικού Κώδικα) στα οποία

καθορίζονται επακριβώς τα δασικά προϊόντα που θα παραχθούν, κατά είδος και ποσότητα εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη του δάσους. Στα ίδια προγράμματα αναφέρεται και ο τρόπος εκμετάλλευσης ανά συστάδα (αυτεπιστασία - άρθρο 137 του Δασικού Κώδικα, μίσθωση λήμματος - άρθρο 134 του Δ.Κ. και παραχώρηση εκμετάλλευσης σε Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) – Π.Δ. 126/86 και Ν. 4423/16). **Με όλους τους παραπάνω τρόπους, η εκμετάλλευση γίνεται από τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας.**

Από τα καυσόξυλα που προκύπτουν (κατά τα προβλεπόμενα από την εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη) η αρμόδια Δασική Υπηρεσία δύναται να δεσμεύει ποσότητα (σύμφωνα με το άρθρο 8 του 7 σχετικού) για την κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων. Τα καυσόξυλα διανέμονται με χαμηλό τίμημα, σύμφωνα με την (2) σχετική Υπουργική Απόφαση και για τον ορισμό των δικαιούχων δεν εξετάζονται εισοδηματικά κριτήρια, αλλά η κύρια και μόνιμη κατοικία (η οποία πρέπει αποδεδειγμένα να είναι σε ορεινούς οικισμούς, εντός ή σε γειτνίαση με δάσος), καθώς πρόκειται για κρατική μέριμνα και κίνητρο σε πληθυσμούς που ζουν σε εγγύτητα με το δάσος προκειμένου αυτοί να συμβάλουν στην προστασία και διατήρησή του. Επίσης λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για προτεραιότητα και χαμηλότερο τίμημα στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, καθώς επίσης αυξημένες ποσότητες για περιοχές με μεγάλο υψόμετρο ή ιδιαίτερα δυσμενείς τοπικές καιρικές συνθήκες όπως παρατεταμένος παγετός και χαμηλές θερμοκρασίες.

Μετά το πέρας των υλοτομιών μπορεί να εκδίδεται Δασική Αστυνομική Διάταξη για την ατελώς συλλογή υπολειμμάτων υλοτομιών από τους μόνιμους κατοίκους (2 σχετική).

Β. Για τα δάση για τα οποία δεν υπάρχουν εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες η αρμόδια δασική Υπηρεσία δύναται να εκδίδει ΔΑΔ στην οποία ρυθμίζει την συλλογή έως και απαγόρευση καυσόξυλων για την κάλυψη ατομικών αναγκών, σύμφωνα με το άρθρο 66 του ΝΔ 86/69 (Α' 7) {3 και 4 σχετικά}.

Οφείλουμε να επισημάνουμε και να τονίσουμε ότι με την (3) σχετική εγκύκλιο του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Γ. Αμυρά «Κάλυψη των ατομικών αναγκών και έκδοση Δασικών Αστυνομικών Διατάξεων», δόθηκαν συγκεκριμένες οδηγίες προς τις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες για την κατά το μέγιστο δυνατόν κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων των ορεινών περιοχών με την έκδοση των κατά περίπτωση Δασικών Απαγορευτικών Διατάξεων και όπως:

«2. Για τις υπόλοιπες περιοχές, για τις οποίες δεν υφίστανται εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες ή πίνακες υλοτομίας, δύναται να εκδίδονται ΔΑΔ για την κάλυψη των ατομικών αναγκών των κατοίκων των ως άνω περιοχών, με την λήψη ταυτόχρονα όλων των αναγκαίων μέτρων για την αποφυγή καταστροφής ή υποβάθμισης των δασών. **Οι ΔΑΔ αυτές αφορούν κυρίως σε κατακείμενα, ασθενή, στρεβλά και κουφαλερά άτομα κλπ. σε ξερή ή χλωρή κατάσταση και δευτερευόντως (εφόσον υπάρχει η δυνατότητα) σε ιστάμενα δέντρα που είναι ακατάλληλα για την παραγωγή τεχνικής ξυλείας, καθώς και σημαντικών για την διατήρηση της βιοποικιλότητας και την διατήρηση και ανάπτυξη της άγριας πανίδας, κατόπιν προσήμανσης, υπό τον έλεγχο και τις ακριβείς οδηγίες της οικείας δασικής υπηρεσίας.**

3. Ατομικές ανάγκες των κατοίκων σε καυσόξυλα δύναται επίσης να καλύπτονται από την διενέργεια έκτακτων καρπώσεων, σε δάση που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές όπως περιπτώσεις χιονοθλασιών, ανεμορριψιών, πυρκαγιών κλπ., κατόπιν σύνταξης

πίνακα υλοτομίας ή υπολογιστικού πίνακα. Επίσης, σε περιπτώσεις κατασχέσεων παρανόμως υλοτομημένων δασικών προϊόντων, ή σε περιπτώσεις υλοτομιών απαραίτητων για την εκτέλεση τεχνικών έργων. Πλέον αυτών, μπορεί να διατίθενται καυσόξυλα για ατομικές ανάγκες κατοίκων και από την εκπόνηση προγραμμάτων δασοπροστασίας που περιλαμβάνουν χειρισμούς της βλάστησης (αραιώσεις, κλαδεύσεις, καθαρισμοί κλπ.)», όπως αυτά που ήδη εκτελούνται με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και από άλλες πηγές χρηματοδότησης, υπό την επίβλεψη των δασικών υπηρεσιών. Δύναται ακόμη να επιτραπεί η συλλογή, ατελώς, και η υλοτομία αυτοφυών δασικών δέντρων φυόμενων εντός γεωργικώς ή δενδροκομικώς καλλιεργούμενων εκτάσεων.».

Συνεπώς, σύμφωνα με τα παραπάνω η διαχείριση, οι τρόποι εκμετάλλευσης των δημοσίων ελληνικών δασών και η διάθεση καυσόξυλων για την κάλυψη ατομικών αναγκών των κατοίκων ορίζονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις και εφαρμόζονται επί σειρά δεκαετιών.

Οι ποσότητες όμως που κάθε χρόνο διατίθενται ή συλλέγονται δεν μπορεί να είναι τόσες, ώστε να καλύψουν πλήρως τις ανάγκες σε καυσόξυλα των παραδασόβιων πληθυσμών (τα ελληνικά δάση δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα και η διαχείρισή τους πρέπει να διενεργείται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η προστασία και στο διηνεκές διατήρησή τους), αλλά μόνο ενισχυτικές αναγνωρίζοντας τις αντίξοες συνθήκες διαβίωσής τους και την συμβολή τους στην προστασία των δασών.

Γ. Τακτικός Προϋπολογισμός

Σε ό,τι αφορά στις διαδικασίες που λάμβαναν χώρα στο διάστημα μέχρι την 1^η Ιουνίου 2022, οπότε και ολοκληρώθηκαν οι διοικητικές πράξεις με τις οποίες οι επτά Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής (πρώην «Γενικές Διευθύνσεις Δασών της Χώρας» - σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο Μέρος Β' «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟ ΥΠΕΝ», Άρθρο 48 «Μετονομασία Γενικών Διευθύνσεων Δασών» Ν. 4915 ΦΕΚ 63 Α'/24.03.2022) μετά των εποπτευόμενων Δασικών Υπηρεσιών, μεταφέρθηκαν στη νεοσύστατη με το πδ 6/2022 (Α' 17) Γενική Γραμματεία Δασών του ΥΠΕΝ (σύμφωνα με το άρθρο τρίτο της Π.Ν.Π. της 13.8.2021 (Α' 143) που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156)), η Υπηρεσία μας έχει απαντήσει επανειλημμένως με προηγούμενα έγγραφα (βλ. ερωτήσεις της Βουλής 7615, 4549 κ.α.).

Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία μας ανάλογα με τις δυνατότητες και τις ανελαστικές υποχρεώσεις που είχε κάθε χρόνο, εισηγούνταν αρμοδίως και ενίσχυε τους σχετικούς ΑΛΕ των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με μεταφορά πιστώσεων από τον ΑΛΕ 2910601025 «Πιστώσεις για δαπάνες δασοπροστασίας» του Ε.Φ. 1031-207-0000000 «Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων» ή Ε.Φ. 1031-209-0000000 όταν δημιουργήθηκε ο νέος Ε.Φ. «Γενικής Γραμματείας Δασών».

Τα τελευταία έτη και λόγω της συσταλτικής δημοσιονομικής πολιτικής, η δυνατότητα αυτή είναι πολύ περιορισμένη. Το μεγαλύτερο μέρος των υπό κατανομή πιστώσεων (περίπου 6.190.000,00€, η Υπηρεσία το διαθέτει για την υλοποίηση του Προγράμματος Δασοπροστασίας. Για το λόγο αυτό, από το έτος 2020 κατόπιν ενεργειών της Υπηρεσίας, ενεργοποιήθηκε η διαδικασία ενίσχυσης του εν λόγω ΑΛΕ του Τακτικού Προϋπολογισμού των Α.Δ. απ' ευθείας από το Αποθεματικό του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Για το τρέχον έτος σας ενημερώνουμε ότι:

- 1) με το αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/62110/2105/20.06.2022 «Ενίσχυση του ΑΛΕ 2420989001 «Έξοδα για λοιπές υπηρεσίες» του Ε.Φ. 1031-209-0000000 (Γενική Γραμματεία Δασών) από το Αποθεματικό του Κρατικού Προϋπολογισμού για υλοτομικές εργασίες για τη χορήγηση καυσόξυλων στους ορεινούς – παραδασόβιους πληθυσμούς», η Υπηρεσία μας αιτήθηκε την

ενίσχυση συνολικού ποσού 3.500.000,00€ και έχουν εκδοθεί τα επιτροπικά εντάλματα, ως εξής:

Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής

1) Μακεδονίας - Θράκης κατά.....	1.900.000,00€
2) Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας κατά.....	1.000.000,00€
3) Θεσσαλίας – Στ. Ελλάδας κατά.....	500.000,00€
4) Διοίκησης Πελ/σου-Δυτ. Ελλάδος & Ιονίου κατά.....	100.000,00€

Τα ποσά αυτά εξασφαλίστηκαν τελικά από άλλη χρηματοδοτική πηγή (δημόσια έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου).

- 2) Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που δημιουργεί η ενεργειακή κρίση, με το αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/88865/3068/08.09.2022 έγγραφό μας αιτηθήκαμε την επιπρόσθετη ενίσχυση με το ποσό του 1.000.000,00€. Η εγγραφή πίστωσης του εν λόγω ποσού πραγματοποιήθηκε, όπως μας ενημέρωσε η αρμόδια Δ/ση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών ΥΠΕΝ και κατόπιν ενεργειών μας έχει πραγματοποιηθεί και η έκδοση Επιτροπικών Ενταλμάτων από την αρμόδια Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης ΥΠΕΝ, ως εξής:

Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής

1) Μακεδονίας - Θράκης κατά.....	250.000,00€
2) Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας κατά.....	400.000,00€
3) Θεσσαλίας – Στ. Ελλάδας κατά.....	200.000,00€
4) Διοίκησης Πελ/σου-Δυτ. Ελλάδος & Ιονίου κατά.....	150.000,00€

**Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος
της Γενικής Δ/σης Δασών & Δ.Π.**

Ευάγγελος Γκουντούφας

Εσωτερική διανομή

Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών